PESTI FŐTEMPLOM

SPIRITUÁLIS KÖZÖSSÉGI LAP

XI. évfolyam 64. szám *2024. december*

Tartalom

- Adventi levél
- Csendes éj
- Reménykeltő jelek
- Ökumenikus lelkésztalálkozó
- Karácsonyi liturgia
- A törött szárnyú angyal
- Hőseink nyomában
- Szeplőtelen fogantatás
- Szűz Mária szülei
- Új premontrei templom
- Idill és valóság

BELVÁROSI NAGYBOLDOGASSZONY FŐPLÉBÁNIA

1056 Budapest, Március 15. tér 2. T: 318 3108 belvarosiplebania@gmail.com

Adventi levél a plébánia híveinek

Krisztusban Testvérek!

Az idei évben is nagy erőfeszítések árán biztosítottuk, hogy templomunk az imádság háza legyen, vagyis reggel 9 órától este 22 óráig – folyamatos nyitva tartással – szentségimádást lehessen végezni. Magas színvonalú liturgikus és zenei élettel, a templom rangjához méltó szolgálattal vártuk a híveket. Számtalan imacsoportnak biztosítunk otthont. Különösen kedveltek zarándoklataink és lelkigyakorlataink. A Belváros iskoláiban több mint kétszáz gyereket hitoktatunk. Fiatalok közösségétől a Szent Kinga Körig – mely utóbbi a nyugdíjasok csoportja – minden korosztály megtalálja a maga társaságát.

Három felbecsülhetetlen kinccsel gazdagodtunk ebben az évben is, amikor kettős jubileumot ültünk. Árpád-házi Szent Kinga születésének 800.-, Szent Hedvig királynő születésének pedig 650. évfordulója volt. A márciusi ünneplésünk alkalmával a krakkói érsek atya Szent Hedvig ereklyével ajándékozta meg a Belvárosi Plébániát, Szent Kinga ereklyéjét pedig az Esztergom-Budapesti Érsekségtől kaptuk meg. A két, páratlan érték kegyelmi közösséget biztosít szentjeinkkel, akik természetfölötti alapját szolgáltatják a magyar – lengyel testvéri kapcsolatoknak, melyek ápolása szívügyünk. Az ereklyék végleges helyükre, abba a Jézus Szíve kápolnába kerültek, melynek restaurálása ismét történelmi adalékokkal szolgált a templom történetéhez, és újabb ékessége lett a templomnak. Egy újabb műtárgy pedig a sekrestye melletti gótikus ülőfülkében látható textil alkotás, mely az árpádsávos pajzsot jeleníti meg, hiszen magyar nemzetünk és királyaink a kereszténység védőpajzsai voltak az évszázadok folyamán.

Éves lelkipásztori programunk a szentek tiszteletéhez kötődött, akik közül hónapról-hónapra az időben hozzánk közel állók közül választottuk ki leginkább azokat, akik a kommunista diktatúra áldozataiként lettek vértanúkká.

2025-re is kidolgoztuk már a tematikát, mely az imádság évéhez kapcsolódik. Beiratkozunk az imádság iskolájába, hiszen sokszor „még azt sem tudjuk, hogyan kell helyesen imádkozni” – tapasztaljuk Szent Pállal. Hívjuk a testvéreket, mert a hét folyamán napról napra más- és másfajta imádság kapcsolódik majd a szentmiséhez. Kérjük, kísérjék figyelemmel a programot és válasszák ki a lelki alkatukhoz leginkább illőt, illetve ismerjenek meg újabb imamódokat is.

Ezúton is lehetőséget biztosítunk a testvéreknek, hogy lelkiismereti kötelességüknek eleget tudjanak tenni: egyházi hozzájárulásukkal támogassák templomunk és közösségünk működését. Mivel a Belvárosban már alig lakik valaki, így az anyagi fedezet biztosítása egyre megoldhatatlanabbnak bizonyul. Természetesen pályázatok sorával törekszünk arra, hogy a hívek szolgálatára legyünk, s a nehézségekből minél kevesebbet érezzenek meg. Számlaszámunk: 11100104-19818702-36000001

Mindannyiuknak és szeretteiknek szívből kívánok krisztusi, karácsonyi ünneplést és tartós békével áldott új esztendőt!

Dr. Osztie Zoltán plébános

Csendes éj, áldott szent éj

Karácsony éjszakájának különös szépségét a bensőséges csönd adja. Igazából nem is lenne szabad beszélni, hanem a templomban együtt ülni legalább fél órát, és közösen belehallgatni karácsony csöndjébe. Ez a belehallgatás nagy tudomány, sőt, művészet! Képesek vagyunk-e rá? „Míg mindenek teljes csendben nyugodtak, s az éjszaka felénél járt, a Te mindenható Szavad, ó Urunk, alászállt a mennyből, a Te királyi trónodról.” S ebben az éjjeli csöndben, amelyben minden elhallgatott, s amelyben immár minden a tökéletes nyugalom állapotában honol, egyszer csak fölcsendül Isten szava - mert ahhoz, hogy Isten megszólaljon, az embernek csendben kell maradnia…

Úgy tűnik, a mi világunk nem hallja többé Istent, mert ez a világ folyton villámgyorsan beszél, de semmit sem mond. A modern civilizáció képtelen hallgatni.

Ezért aztán napjaink világában az igazság gyakorta nem más, mint csupán a média által létrehozott, képekkel és mesterséges tanúságtételekkel alátámasztott hazugság. Napjaink világa gyűlöli a csöndet. Utálja azt, amihez a csönd elvezet minket: a találkozást Istennel, az Ő csodálatát és a térden állást előtte.

Az emberiség szerencséje, hogy van karácsony éjszaka. Ez azt jeleni, hogy van remény! Remény arra, hogy még nem vesztettük el a csöndbe hallgatás képességét, és eljön mindnyájunk életében az a pillanat, amikor vágyni fogunk a csöndre, hogy találkozhassunk Istennel. Minden karácsony éjszaka ehhez a pillanathoz visz közelebb egy jelentőségteljes lépéssel.

Ősi szokás szerint Karácsony ünnepének három szentmiséje van. Az első, az „éjféli" szentmise. A második, reggel az első szentmise, „a pásztorok miséje" és a harmadik, az „ünnepi" szentmise délelőtt. Mindegyik szentmise a megtestesülés misztériuma különböző szempontjait mutatja be, a szentírási szakaszok segítségével. Valójában egy háromdimenziós képet kapunk. Az éjféli szentmisén, miután rácsodálkozunk karácsony éjszakájának csendjére, és magunkban is csendet teremtünk, felélesztve a reményt; megértjük az evangéliumot, mely elénk tárja a történelmi tényt. Zavarba ejtő egyszerűséggel, minden külsőség nélkül, egyszerű és köznapi szavakkal írja le a világ történelmének abszolút legfontosabb eseményét, Isten földre jövetelét, amit a Bölcsesség könyve művészien önt szavakba.

Csendben maradunk, és halljuk az Isten életet adó szavát, mely felhangzik az angyalok énekében, a pásztoroknak szóló híradást követően: *„Dicsőség a magasságban Istennek és a földön békesség a jóakaratú embereknek."* A II. Vatikáni Zsinat azt tanítja, hogy mindenki jóakaratú ember, aki őszinte, aki keresi az igazat és a közjót, akár hívő az illető, akár nem hívő.

Az angyalok énekében azokról az emberekről van szó, akiket Isten szeret, akikre irányul az isteni jóakarat. Így az angyalok éneke egyben vigasztaló üzenet. Ha csak a jóakaratú emberek részesülnének a békében, csupán néhány személyről lenne szó; de mivel az Isten jó akaratáról van szó, ezért mindenkire vonatkozik. Karácsony nem a jóakaratú emberekről szól, hanem Isten minden ember iránti jó akaratáról. Persze, kell, hogy bennünk is éljen a jó akarat.

Karácsony éjszakájának csendjében értsük meg tehát az angyali énekben felhangzó isteni szót, amely az emberek iránti szeretetéről szól. Ez minden forrása és eredete, s ez tárul fel Karácsony titkában. *„Ő szeretetből arra rendelt minket, hogy fogadott fiai legyünk, akaratának jóságos tetszése szerint"* - írja az apostol. Másutt pedig azt mondja*: „Megismertette ugyanis velünk akaratának titkát jóságos tetszése szerint, amelyet elhatározott benne."*

A Karácsony a legfenségesebb megjelenés, amit a Szentírás Isten emberszeretetének nevez: *„Megjelent Üdvözítő Istenünk jósága és emberszeretete."*

Karácsony éjszakájának csendjében, azzal, hogy az éjféli szentmisén együtt vagyunk; azzal, hogy az otthonokban együtt van a család, válaszoljunk Karácsony misztériumára. Mégpedig úgy, hogy legyünk jóakaratú emberek! Utánozzuk Isten cselekedetét! Utánozzuk a jó akaratot, amit ünneplünk: vagyis ne magunkat akarjuk igazolni, ne foglalkozzunk azzal, ha rossz ért minket, ha mások megbántottak, akkor se, ha jogos a neheztelésünk. Hagyjuk el a mások iránti ellenséges gondolatokat, legyen szó akár szomszédról vagy távolállóról, gyöngéről vagy erősről, kicsinyről vagy nagyról, bárkiről. Azzal tiszteljük Krisztus születését, hogy nem őrizzük a haragot, nem a rosszat nézzük, s nem azt várjuk, hogy a másik közeledjen, hanem tegyük meg mi az első lépést. S ha ez nem is lehetséges az egész évben, legalább Karácsonykor tegyük meg! S akkor, Karácsony éjszakáján, és egész idejében eltölt minket a szeretet és életünk a szeretet csodája lesz, hallatlan boldogságban, szabadságban, kiegyensúlyozottságban.

Mindezt szívből kívánom a Kedves Testvéreknek, így legyen áldott-, békés-, örömteli a Karácsonyotok!

Schall Tamás atya

Reménykeltő jelek a sötétben

Az advent eljövetelt jelent. Az Egyház ebben a szent időszakban reményt akar lehelni a sötétben botorkáló lelkébe. Valaki eljövetelét ígéri, Aki eljött már, de még nincs itt. Hiszen, minden új nemzedék híján van annak a tudásnak, amely reményteljes válasz a teljes létre, megtanít jól értelmezni az eseményeket, és szól arról a történelmi személyről, akit kétezer év óta nem sikerült semmi ellenerőnek lejáratnia.

Az adventi várakozás talán soha nem volt annyira időszerű, mint napjainkban. Az emberiséget avatatlan prókátorok mind nagyobb reménytelenségbe taszítják.

Hiszen, mint korábbi nagy pápánk, II. János Pál az *Egyház Európában* című apostoli buzdításában megállapítja, a remény elvesztésének oka az a gondolkozásmód, amely úgy tekinti az embert, mint a valóság abszolút középpontját, aki elfelejti, hogy nem az ember alkotja istent, hanem Isten teremti az embert.

Ezért tág tere nyílt a nihilizmusnak. Eszerint a jövő a semmibe torkollik, tehát itt és most kell habzsolni a kincset, a hírnevet és minden gyönyört. A sír mindent elnyel, nem kell számolni semmiféle felelősségre vonással, számonkéréssel. Az európai kultúra a csöndes aposztázia (igazi értékektől való eltávolodás, hitehagyás) benyomását kelti, és az önelégült ember úgy él, mintha Isten nem létezne. Ez valójában – fejezi be a pápa – a halál kultúrája.

Mindez mélységesen megtévesztő, és képtelen annak a boldogságvágynak kielégítésére, amit az emberi szív szüntelen érez. Remény nélkül nem lehet normálisan élni! Akik lezártak a természetfeletti felé, a csak evilági keretek között tartott reményt azonosítják például a tudomány és a technika által ígért paradicsommal, a fogyasztással biztosított hedonista boldogsággal meg az érzékiséggel. Ők előbb-utóbb csalódnak, boldogtalanok lesznek, pszichés zavarokkal küzdenek.

Létezik hát igaz boldogságot jelentő személy vagy léthelyzet vagy értékrend, akit vagy amit várhatunk? Vannak-e jelei a jogos reménynek?

Igenis vannak reménykeltő jelek! Elsősorban a keresztény hit sok-sok tanúja. Ők fényt jelentenek az Egyháznak, az emberiségnek, mert a hitetlenség és erkölcstelenség sötétjében felragyogtatják Krisztus világosságát. Jel a szentek sokasága az elmúlt évtizedekben. II. János Pál pápa több mint nyolcszáz férfit és nőt avatott boldoggá, szentté, Ferenc pápa pedig több szentet avatott szentté mint elődei összesen.

Áldott advent, add vissza önbizalmunkat! Kezünkben egy nemzet sorsa. Advent Jézusa! Segíts jól választanunk!

Lajos atya

Ökumenikus lelkésztalálkozó

November 18—20. között 17. alkalommal került sor a Kárpát-medencei Ökumenikus Lelkésztalálkozóra Budapesten.

Az eredeti kezdeményező a Belváros-Lipótváros Önkormányzata volt, akik azóta is szervezik az eseményt és tartják a kapcsolatot kerületünk testvérvárosainak egyházi vezetőivel.

A helyszínt mi biztosítjuk a Szent Kinga teremben, a tartalmat, a lelki programot, a tematikát plébániánk – Dr. Osztie Zoltán atya – javasolja. Az együttlét során a résztvevők egy-egy témáról közösen elmélkednek, beszélgetnek, imádkoznak.

Ebben az évben a találkozó fő témája az imádság volt. November 20-án este egy ökumenikus imaóra is része volt az eseménynek, amelyet Zoltán atya vezetett az altemplomban.

Karácsony-újévi liturgiánk

2024. december 24. (kedd)

08:30 Karácsonyi halászlé megáldása a “Szegedi Halászcsárdában” (Belgrád rakpart)
09:00 Szentmise
15:30 Pásztorjáték
23:30 Orgona áhitat (közreműködik: Erdődy János orgonaművész)
23:55 Martyrologium
24:00 Éjféli szentmise

2024. december 25. (szerda) - Urunk születése, Karácsony főünnepe

08:30 Szentmise
10:00 Szentmise
12:00 Ukrán ortodox liturgia
18:00 Angol nyelvű szentmise

2024. december 26. (csütörtök)

08:30 Szentmise
10:00 Szentmise; a családok megáldása a szentmise után

2024. december 27. (péntek) – Szent János apostol és evangélista ünnepe

09:00 Szentmise
17:00 Szentmise

2024. december 28. (szombat) – Aprószentek, vértanúk ünnepe

09:00 Szentmise
17:00 Szentmise

2024. december 29. (vasárnap) – Szent Család ünnepe

08:30 Szentmise
10:00 Szentmise
12:00 Ukrán nyelvű ortodox liturgia
18:00 Angol nyelvű szentmise

2024. december 30. (hétfő)

09:00 Szentmise
17:00 Szentmise

2024. december 31. (kedd)

09:00 Szentmise
18:00 Szentmise, év végi hálaadás és beszámoló (a szentmisét bemutatja, és a beszámolót megtartja: Dr. Osztie Zoltán plébános atya)

2025. január 1. (szerda) - Szűz Mária, Isten anyja főünnepe

08:30 Szentmise
10:00 Szentmise
12:00 Ukrán ortodox liturgia
18:00 Angol nyelvű szentmise

Karácsony küszöbén

„*Vigadnak angyalseregek, ujjonganak a nemzetek,*
a Fölség íme, kicsi lett, hogy megmentse, mi elveszett.
(Ádventi esti dicséret himnusza)

Karácsony ünnepe, a Szeretet ünnepe. Istent ünnepeljük, Neki adunk hálát, hogy Ő, Maga a Szeretet. Egyetlen feltétele van életünk boldog beteljesülésének: a befogadás, azaz, hogy be tudjuk-e hittel és viszontszeretettel fogadni a Kisded Jézust a szívünkbe, hogy Ő lakjék benne, Ő kormányozza gondolatainkat, szavainkat és tetteinket.

Átadjuk-e Neki magunkat úgy, ahogy Ő átadta magát a szenvedésnek, értünk? Bízunk-e, hiszünk-e Őbenne olyannyira, hogy vállaljuk Őt, azaz a Szeretetet a végsőkig, hűségesen, minden nehézség, áldozat, fáradság, fájdalom közepette, mindhalálig? Ez életünk nagy kérdése.

Hiszünk-e a Nagy Cserében? Isten emberré lett, hogy mi Istené (nem Istenné), Isten gyermekévé, Jézus barátjává váljunk, a Mennyország társörökösei legyünk. Hisszük-e, hogy a betlehemi jászol bölcsőjében a világ Teremtőjét, bűneink Megbocsátóját, lelkünk Megváltóját ringatta Mária és József? Hisszük-e, hogy az isteni Kisded a *„hópehely ostya, csöpp búzakenyér”* az Eucharisztia?

A karitász közösségében való szolgálat egy lehetőség a sok közül, hogy megtaláljuk az egyetlen helyes választ. Megtaláljuk az utat magához az Úthoz, az Igazsághoz, az Élethez.

Kimondhatatlan hálát érzek a szívemben, hogy az Egyházban karitász tag lehetek, így együtt bontakoztathatjuk ki mindazokat az adottságainkat, amelyeket Istentől kaptunk. Mi már azzal, hogy katolikus keresztények vagyunk, mindent megkaptunk, ami a boldogsághoz, az üdvösséghez szükséges. Amit efelett kaptunk, azért van, hogy másokat is Jézushoz szeressünk szolgálatunkkal, így kamatoztatva talentumainkat. Tanúságtételünkön múlik sok-sok testvérünk és felebarátunk üdvössége, saját döntésükön kívül. Azzal, hogy látható, érezhető módon szeretjük őket a tevékeny szeretet eszközeivel és imádságainkkal, hozzá segítjük őket és magunkat az egyetlen jó döntéshez.

Együtt adjunk hálát Istennek karácsony ünnepén mindezekért, mindenért, ami velünk történt és együtt kérjük, hogy megadva bűneink bocsánatát, ébresszen bennünk megújuló buzgóságot a következő évre! Jöjj el, Urunk, Jézus!

Csorba Gábor
állandó diakónus

Schall Tamás

Karácsonyi fény

Fényes nappal sem oltjuk el
karácsonyfánknak fényeit,
ugyanúgy kell ragyogtatnunk
életünknek erényeit.

Elsőként ragyogjon a hit,
a hozzánk szóló Istenben,
aki értünk megtestesült,
ma született Betlehemben.

Bátran hordozzuk a tervét,
valósítsuk életünkben,
biztosan boldogok leszünk
itt a földön, és a mennyben.

Ragyogtassuk fel a Reményt,
nem más Ő, mint Jézus Krisztus,
hogyan kell emberként élnünk,
egyedül csak Tőle tudjuk.

Örök életet, fényt ígért,
mindazoknak, kik követik,
örömmel lépjünk nyomába,
megtartva szent törvényeit.

Legfőbb törvény a szeretet,
mindig megmaradó erény,
mely akkor is fénylőn ragyog,
mikor kialszik hit, remény.

A Karácsony is szeretet!
Isten szeretete felénk,
hogy hogyan kell Őt szeretnünk,
Szent Fiában éli elénk.

Előbb egymást kell szeretnünk,
jóakaró szeretettel,
megélni és kifejezni
szavainkkal, tetteinkkel.

Csak így szerethetjük Istent,
ki ma értünk emberré lett,
egész életünk Karácsony,
maradjunk meg szeretetben!

A törött szárnyú angyal

Rajta kívül a Karácsony utáni hulladékkirakodást-kedvelők már szinte mindent elvittek. Ő még ott állt egy értéktelen, szakadozott ülőkéjű széken. Valamikori tulajdonosában még volt annyi tisztelet, hogy nem dobta ki. Hosszú, fodros, krémszínű ruhájából csak itt-ott villant elő valamiféle csillogó dísz. Fejét a kezében lévő mandolinra hajtotta, hogy jobban hallja a dallamot, amit játszik. Arcából alig látszott valami, annyira belepte a por és a piszok...

Talán ez még nem lett volna olyan nagy baj, de – sajnos – az egyik szárnya is le volt törve... Ugyan, kinek kell egy törött szárnyú karácsonyi angyal? – gondoltam. Mégis hazavittem és megtisztítottam. Most tűntek elő fájdalmasan szelíd arcvonásai! Szemei merengően néztek előre, egy pontra, talán a jászolban fekvő Kisdedre. Mintha ő sem tudná egészen felfogni Isten emberré levésének nagy titkát. Csoda? Hisz ki értheti meg ezt? A Magasságos, a Fenséges, a Mindenható, a Teremtő Isten a törékeny emberteremtményének alakját ölti fel, hogy így fejezze ki iránta való végtelen nagy szeretetét.

Ahogyan tovább tisztítottam az arcát, akkor láttam, hogy a törött szárnyú angyal ajkai zárva vannak. Nem énekel! Egy hangot sem ejt ki! Sőt, ajkai lefelé konyulnak! Már-már csalódottan vissza akartam vinni a szakadozott ülőkéjű székre, amikor váratlanul eszembe jutott egy régi középkori legenda, amely szerint a betlehemi angyalok egy része valóban nem énekelt, hanem csak játszott valamilyen hangszeren. Noha mandolinjukat, lantjukat és hárfájukat pengetve magasztalták és dicsőítették Istent, mert Fiát az emberek megváltására a földre küldte, de szájukat egy hang sem hagyta el! Miért? Mert Isten felfedte előttük emberré lett Szent Fia, Jézus Krisztus titkát: nem fogadják be, elutasítják, üldözni fogják, szenvedni fog, sőt, keresztre feszítik. Az angyaloknak, mondja a legenda, szüntelenül ott dobolt a fülükben ez a misztérium, amelyet később az egyik apostol, János, így fogalmazott meg: „A (Messiás a) tulajdonába jött, de övéi nem fogadták be.” (Jn 1,11) Minduntalan erre kellett gondolniuk, ezért szép angyalajkukról lefagyott az ének.

Mikor gondolatban ide jutottam, belém villant a kérdés: Vajon mit érezhetett Isten, amikor elhatározta, hogy Szent Fiát a földre küldi, pedig tudta, hogy az emberek egy jó része nem fogja majd befogadni Őt? Mit éreznél, ha szüleid – noha mindig engedelmes voltál irántuk, igyekeztél kedvükbe járni, szót fogadni nekik, minden kérésüket teljesíteni – egy napon minden ok nélkül azt mondanák Neked: „Kerülj kijjebb!”? Mit éreznél, ha szerelmed – bár ragaszkodásodnak és őszinte érzelmeidnek számtalan jelét adtad iránta – gúnyt űzne titkodból, vallomásodat mások szájára adná, érzelmeidet kinevetné, lelketlenül azt mondaná Neked: „Nem kellesz!”? Mit éreznél, ha gyermekeid – holott Te szülted őket, szeretted, nevelted, ápoltad, gondoztad, éjt nappallá téve mindent megtettél fizikai, szellemi, lelki előrehaladásukért – egy napon azt mondanák Neked: „Nincs rád szükségünk!”? Mit éreznél, ha hitvestársad – annak ellenére, hogy Te mindenedet neki adtad: fiatalságodat, szépségedet, legszentebb érzelmeidet, hűségedet, szívedet, lelkedet – egyik napról a másikra felcserélne valaki mással, és azt mondaná Neked: „Meguntalak, mást keresek magamnak!”? Mit éreznél, ha barátod, barátnőd – annak dacára, hogy ha lelki békére, bizalomra, jó tanácsra és eligazító szavakra vágyott, tőled mindig megkapta; ha bajban volt, te voltál az első, aki ott termett és az utolsó, aki elment – egy nap szó nélkül hátat fordítana neked, és azt mondaná: „Ne keress többé! Nincs rád szükségem!”? Mit éreznél, ha az emberek, akikkel kapcsolatban vagy – jóllehet igyekszel hozzájuk mindig egyenes, becsületes, tisztességes, szeretetteljes, derűs, nyájas, segítőkész lenni – nem csak, hogy nem értékelnék fáradozásaidat, de még ki is zárnának maguk közül, azt mondva: „Nem ismerünk!”?

Megérted most már a törött szárnyú karácsonyi angyal hallgatását? Megérted most már, hogy Istennek a legnagyobb szívfájdalom a felkínált és visszautasított szeretete? Ha igen, akkor a legfelfoghatatlanabbat még mindig nem mondtam el neked. Azt, hogy Ő mindezek tudatában mégis eljött, emberré lett érted, értem, mindenkiért, és mindezek ellenére határtalanul szeret téged is, engem is! Sőt, minden egyes embert! Még azokat is, akik nem szeretik Őt!

A törött szárnyú angyalt egyébként a jászolhoz legközelebb tettem, hogy mindig eszembe juttassa: „A (Messiás a) tulajdonába jött, de övéi nem fogadták be.” (Jn 1,11). Vajon én befogadom-e?

Tempfli Imre atya

Hőseink nyomában

A Szent Kinga kör ebben az évben kétféle emléksétára hívta a plébániánkra figyelőket, az ide kötődőket.

56-os forradalom és szabadságharc hőseire emlékezve bejártuk az Üllői út környékét, a Nemzeti Múzeum kertjétől a Botanikus kertig. Éva vezetésével haladtunk, koszorúztunk és emlékeztünk.

Sokan kisgyerekek voltak akkor, de néhányan fiatal felnőttként vették ki részüket a feladatokból mint medikusok, betegszállítók és Corvin-közi élelemszállítók. Megrendítő volt együtt lenni, énekelni. A Corvin közben középiskolásokkal beszélgettünk, elmesélve hogy személyesen mit éltünk meg olyan idős korunkban, mint ők, most. A Szózat éneklésébe ők is bekapcsolódtak, együtt gondoltunk azokra, akiknek a menekülés lett az osztályrészük, azokra, akik a harcokban estek el, akiket börtönben végeztek ki, akiket elüldöztek. Ezt az emléksétát a Szent Kinga Kör évente tervezi megrendezni, minden érdeklődő meghívásával.

Novemberben a Fiumei Úti Sírkertben, Csilla vezetésével, felkerestük és tisztelegtünk nagyjaink sírja előtt. Határon túlról származó, olyan hőseinket vettük sorra, akikről kevesebb szó esik. Ez a séta is meghirdetésre került. Egyik résztvevőnk, aki több vezetett sétán is részt vett már ebben a temetőben, azt mondta, hogy a személyes szál miatt ez az emlékséta érintette meg őt a legjobban. Összecseng ez a vélemény azzal, amire a Szt. Kinga körben törekszünk: személyes történeteken keresztül átadni, hozzáférhetővé tenni az utánunk jövőknek élettapasztalatainkat, küzdelmeinket, értékeinket. Ízesen, nem sótlanul, nem panaszkodva és nem önsajnálattal, ahogy Szent Kinga tette, akinek nyomdokain jártunk ebben az évben Lengyelországban, és akinek élete és halála eleven példa előttünk.

Zöldyné Szita Erzsébet

A Boldogságos Szent Szűz fogantatásának december 8-i, adventi időszaki ünnepe idén a liturgikus naptárban december 9-re került, mivel december 8-a vasárnapra esett.

Szeplőtelen Fogantatás

Carlo Passaglia Lucca városában született 1812-ben. Fiatalon belépett a jezsuita rendbe, ahol hamarosan kitűnt az ismeretek gyors elsajátításában, és nagy szerepe volt a Civiltá Cattolica c. lap elindításában, Curci, ill. Tapparelli atyákkal közösen. 1851-ben IX. Pius pápa megbízta mindazon dokumentumok, tanulmányozásával, melyek a Szeplőtelen fogantatás témájával voltak kapcsolatosak.

Több évi kutatás után három kötetben foglalta össze és publikálta megállapításait, a *De immaculato Deiparae semper virginalis conceptu* címmel. Ezek a tanulmányok hozzájárultak a *Szeplőtelen fogantatás* dogmájának pápa általi kihirdetéséhez 1854-ben.

Ebben az időszakban volt folyamatban az olasz egység megteremtése. A szerzetes életében nagy jelentőséggel bírt Cavour, olasz politikussal való találkozása, mivel ennek eredményeként gyúlt lángra benne az olasz politikai egység iránti elkötelezettség. E találkozás gyümölcseként írta meg Passaglia a *Pro causa italica ad episcopos catholicos* c. kiáltványát, remélve, hogy ezzel sikerül a papságot is meggyőzni a liberális ügy támogatásáról. A manifesztum bejelentése után áttette székhelyét Torino városába, ahol Cavour közbenjárására az egyetemen filozófiai előadásokat tartott. A Szentszék – elítélve nézeteit – felfüggesztette papi szolgálatát, mert hangot adott annak a véleményének, hogy az egyház ügyének jót tenne, ha megszűnne a Pápai Állam és a Szentszék csatlakozna a Regno d' Italia mozgalomhoz a politikai cél megvalósítása érdekében.

A felfüggesztés ellenére Passaglia civil életében is megtartotta a szegénységi és a tisztasági fogadalmát. Professzori jövedelmét majdnem teljes egészében a szegények megsegítésére fordította. Ami azonban igazán hiányzott lelkületéből, az az engedelmesség volt a rend elöljárói és a pápa felé.

Amikor Renan 1863-ban megjelentette *Jézus élete* c. munkáját – amely a nagy, katolikus hit elleni támadás nyitánya volt –, annak megjelenése után Passaglia megírta Renan könyvének cáfolatát.

1876-ban döntő lépésre szánta el magát Passaglia: levelet írt IX. Pius pápának, és a felfüggesztés megszüntetését kérte. 1887-ben, tehát 11 év elteltével, és nem sokkal halála előtt meg is kapta a feloldozást.

Passaglia megélhette, hogy beigazolódott Manzoni kijelentése: akár bonyolult és fájdalmas utat járva is, de Szűz Mária megmenti övéit.

Breznay István atya

Szűz Mária szülei

Az újszövetségi könyvek semmit nem mondanak Szűz Mária szüleiről, nevüket sem említik. Egy 2. századi apokrif könyv szerint Mária édesanyját Annának, édesapját Joachimnak hívták. Az Anna név annyit jelent: kegyelemmel áldott, a Joachim pedig: Isten megvigasztal.

Szent Anna és Szent Joachim ünnepe a 13–14. században terjedt el Európában, annak az érdeklődésnek következményeként, amellyel Krisztus emberi természete és emberi valósága felé fordultak a hívők – ekkor élénkült fel az Üdvözítő nagyszülei iránti tisztelet is.

Az ünnep dátuma a Mária feltételezett szülőhelye fölé épített templom fölszentelésének évfordulójából ered. A hagyomány ugyanis úgy tartotta, hogy Mária Jeruzsálemben született, és szülőháza a Bethesda-tó közelében állt. Az 5–6. században e föltételezett születési hely fölé bazilikát építettek, melyet július 26-án szenteltek föl. A bizánci rítusban július 25-én ülik Szent Anna asszony halála napját, amely napon Konstantinápolyban 550 körül templomot szenteltek a tiszteletére. Nyugaton a 12. századtól terjedt el a július 26-i ünnep. V. Pius pápa 1568-ban eltörölte, de 1583-ben ismét felvették a római naptárba, július 26-ra.

Szent Joachimot 1584-től március 20-án, 1738-tól a Nagyboldogasszony oktávája utáni vasárnapon, 1913-tól augusztus 16-án ünnepelték. 1969-ben egy napra tették Szent Annával.

A legenda szerint Szent Anna szüleit Stolanusnak és Emerenciának hívták, és Betlehemben éltek. Anna a Názáretben élő Joachimnak lett a felesége, mindketten Júda nemzetségéből és Dávid házából származtak. Húsz évig éltek már együtt, de nem volt gyermekük. A vagyonukat három részre osztották: egy részt maguknak tartottak meg, a másik részt a templomnak és a papoknak adták, a harmadik részt pedig szétosztották a szegények között.

Gyermektelenségük fájdalmát továbbfokozta egy eset: a templomszentelés ünnepére fölmentek Jeruzsálembe, ahol Joachim áldozati ajándékot akart

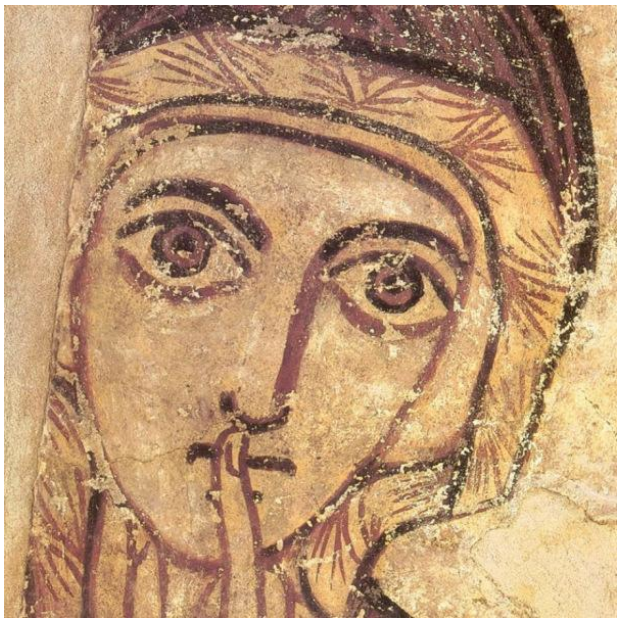

Szent Anna csendre hív /freskó/

felajánlani, de egy Iszakár nevű pap visszautasította az ajándékot azzal a megokolással, hogy bűnös kézből nem fogadja el. Joachim házasságának terméketlenségét ugyanis bűnössége nyilvánvaló jelének látta.

Joachimot ez a megszégyenítés olyan érzékenyen érintette, hogy hazatérve elhatározta: nem marad többé a városban, hanem elbujdosik az erdőkbe és a mezőre a pásztorok közé. És így is tett. Nem sokkal később azonban megjelent neki Isten angyala és megvigasztalta. Megígérte neki, hogy imádságaiért és alamizsnáiért Anna gyermeket szül, mégpedig egy leányt, akit majd Máriának kell nevezniük. Az angyal azt is megmondta, hogy a gyermek fogantatásától fogva telve lesz Szentlélekkel. Szava igazsága mellé jelül azt adta, hogy Joachim menjen föl Jeruzsálembe hálát adni Istennek, és a templomban, az Arany Kapunál találkozni fog a feleségével, akit ugyanígy angyali jelenés indít arra, hogy a templomba menjen.

Így is történt. Joachim és Anna találkoztak, boldogan elmondták egymásnak a látomásukat, majd hálát adván Istennek, visszatértek otthonukba, Názáretbe. Anna az ígéret szerint fogant és megszülte a kislányt, akit Máriának neveztek el.

Máriát három éves korában a jeruzsálemi templomban Istennek szentelték. Joachim ezután hamarosan meghalt, Anna azonban megérte Jézus születését. A kicsi Jézus ott volt halálos ágya mellett, és békés, nyugodt halállal ajándékozta meg nagyanyját.

Forrás
Diós István: A szentek élete

Látogatás az új premontrei templomban

Plébániánk munkatársai és önkéntesei Gödöllőn meglátogatták az új, Szent Ágoston prépostsági templomot, amelyet nemrég szentlelt fel Varga Lajos, váci segédpüspök atya. Jeles esemény volt, nemcsak a rend-, hanem egyházunk történetében is.

A 2021-ben 900. éves alapítását ünneplő premontrei rend gödöllői apátságának 100 éves terve valósult meg azzal, hogy ez az új apátsági templom felépült a „premontrei nagycsalád" minden közössége, minden tagja számára: a szerzetesközösség tagjainak, az egyházközség híveinek, a Premontrei Iskolaközpont diákjainak, tanárainak, öregdiákjainak, és a Premontrei Kikelet Óvoda közösségének.

Az épület tömege és térszerkesztése a premontrei rend templomépítési hagyományait követi. A gyönyörű templom modern technológiák alkalmazásával, de hagyományos kialakítással épült. A templomberendezés az épületre jellemző nemességet és egyszerűséget hangsúlyozza. Így a padok, a stallum anyaga tölgyfa, az oltárok, szenteltvíztartók, az ambófalak és a keresztelőmedence a Vácott kitermelt hárshegyi homokkőből készültek, helyenként carrarai márvány betétezéssel.

Csoportunkat Balogh Piusz apát atya fogadta és kalauzolta, aki részletesen bemutatta a templomot, ismertette a 100 év történetének fontos eseményeit, majd vezetésével együtt ünnepeltük a szentmisét.

Idill és valóság

„Fel nagy örömre, megszületett, aki után a föld epedett!"

A közismert- és kedvelt református lelkész és pszichológus, Gyökössy Endre egyik ajánlott módszere a lelki béke karbantartására, az óhatatlanul mindenkit elérő különféle megpróbáltatásokkal szembeni állóképesség fenntartására, a következő gyakorlat: gondoljunk gyermekkorunk – már nem élő – meghatározó személyére, aki számunkra olyan légkört biztosított, amelyben – akkor még nem is tudatosan – szerettünk lenni. S persze utóbb azt is tudjuk, hogy ennek az az oka, hogy ez a légkör a szeretet légköre volt, vagyis maga, a minket szerető személy. Majd – ha van – valóságosan vegyünk kézbe, ha nincs, idézzünk fel egy hozzá kapcsolódó tárgyat, ételt, illatot, ruhadarabot, stb., és időzzünk el ennek képzeletbeli szemléletében. (Ő maga például a szeretett nagymama egyik ruhadarabját, a sálját választotta.)

A felvidéki kis faluban a nagyszülőkkel töltött gyermek- és ifjúkori karácsonyokra való visszaemlékezés kétségtelenül egyfajta ilyen idilli hangulatot áraszt ma is. Oda mindig haza mentünk. Haza mentünk itthonról otthonra. Itthonról, ahol – ahol szemben az otthoni vakációk gondtalanságával és szabadságával –, azért mégiscsak több gond és baj volt, legalábbis így éreztük.

Milyen szép volt a téli éjszaka, séta a tiszta ropogó havon, a csillagfényes ég, a csend. Ropogó tűz a kályhákban, fenyőfa az egyik fűtetlen szobában, ahol a karácsonyi éneket együtt énekelte a család. Miközben a konyhában már készült a hagyományos vacsora, az ablakon kinézve, a nagy kert végén égő utcai lámpát a gyermeki szív bizonyossággal angyalnak tudta. Éjféli mise a templomban, melyet a plébános atya – nekünk János bácsi – celebrált, aki az ünnepek napjaiban mindig várt minket a romantikus, 18. században épült plébánián, ahol jó beszélgetés és – később – szertartásos Becherovka-kóstolás is volt. És a barátok, akiknek már felmenőik is a mi felmenőinkkel barátkoztak... Mindezt – bár igaz volt – a visszaidézés teszi idillikusan ragyogóvá. A valóság bizony nem idilli, mert mindig volt és van gond, baj, békétlenség, szenvedés.

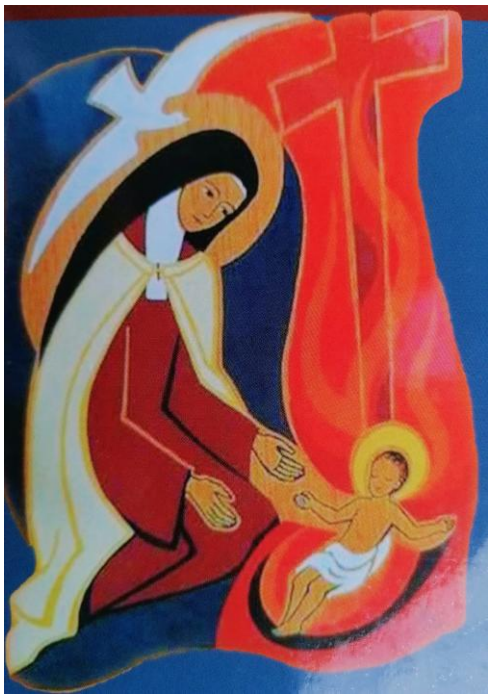

Lisieux-i Szent Teréz Jézussal

A karácsony öröm és boldogság: „megszületett a Megváltó!" Az örömre és boldogságra ez az ok, de éppen azért, mert nem idill, hanem valóság: a világban lévő rossz, gyűlölet, betegség, szenvedés és halál „ellenszere" jelent meg. Megszületésével nem tűnt el a világban lévő rossz, hanem a „helyére került". Mit jelent ez?

A válasz hitvallásunkban van megalapozva, a Názáreti Jézus megszületésében, életében, halálában és feltámadásában. Mert ezek egyenesen elvezetnek bennünket a teremtéshez, az Atyához, Aki az örök Fiúban, a Logoszban, a kezdetben, teremtett (pontosabban: teremt, mert Istennél örök jelen van, de mégis van „előbb" és „utóbb"). Karácsony pedig azt jelenti, és hirdeti számunkra és szerte a világon, hogy ez az örök Fiú azonos a Názáreti Jézussal! Ebből pedig nem kevesebb következik, mint az, hogy a teremtés eleve Jézus Krisztus lehetséges megváltói művére tekintettel valósul meg. Isten számára ugyanis a teremtés akarását a szabadság miatti bűn lehetősége nem akadályozza meg, mert a teremtéshez eleve hozzátartozik a lehetséges bűnös világ megváltása és beteljesítése, amire – előre, teljesen szabadon elfogadva az áldozat lehetőségét – a Fiú felajánlja magát. Hans Urs von Balthasar a nagy svájci teológus pap különösen nagy nyomatékkal hangsúlyozza ezt. S mivel az örök Fiú és a Názáreti Jézus azonos, a Fiú megjelenik a történelemben, és az időben adja át magát az emberi(!) és az isteni cselekvésnek, méghozzá szabadon. A karácsony ezért bizonyos értelemben egyrészt „előbb van" mint a teremtés, másrészt megtörténik időben: ezt ünnepeljük minden évben.

Ezzel új megvilágításban szemlélhetjük sok szent szenvedéshez való viszonyát, de egyúttal saját szenvedéseinkhez való viszonyunkat is. Ez az egyetlen módja annak, hogy – bár a szenvedés rossz, nagyobb misztérium mint a jó, és mindig küzdeni kell ellene – ne úgy tekintsünk csak rá mint ami kiiktatandó a létezésből.

Ha a megváltás Isten szenvedése, akkor az arra – nagyon kevesen – hivatottak szenvedéshez való viszonya, annak a boldogsággal való összevetése, sőt azonosítása, már nem beteges mazochizmus, hanem részesedés Isten művéből. Az ilyen, például, Lisieux-i Szent Teréz írásában olvasható mondatok, mint: *„Egyetlen örömem, hogy Jézusért szenvedjek, de ez a nem érezhető öröm felülmúl minden más örömet." „A mi örömünk, amit a munkában és a szenvedésben keresünk és ízlelünk, nagyon is édes valóság, a menny boldogságának előíze." „Szenvedni a várakozásban, vajon rám tekint-e még: íme, az én mennyországom!",* azt tanúsítják – vagy inkább rejtik magukban – hogy az időben, térben és anyagban fennálló emberi létezésünk végső beteljesedésének már jelenleg is van *természetfeletti* szellemi szemlélete, amely a szenvedés és a boldogság egymásnak gyökeresen ellentmondó, és mégis együttesen jelentkező emberi tapasztalatán belül létezik – és ezen kívül sehol.

Úgy szeretni a Földet, az embereket, ahogy Jézus, csak ennek a tapasztalatnak a birtokában lehet. De azért Jézus az első isteni tettében, a kánai menyegzőn, amikor Édesanyja szólt neki: *„nincs boruk"* – bár megmondta: *„még nem jött el az én időm"* – nem az emberi bánattal és a szenvedéssel, hanem az örömmel azonosult, az egyszerű, szegény emberek örömével, mert aki az embert szereti, az örömét is szereti.

A mi karácsonyi örömeink, hagyományaink is jók és szépek, amennyiben forrásuk a Megváltó születése, ami maga az Ünnep. Hiszen az igazi ünnep eleve ez: a mindennapok körforgásából, és magunkból mintegy kilépve, úgy fordulunk egymáshoz, hogy közben felfelé tekintünk.

BL

Plébániánk hírei

Adventi miserendünk

roráte szentmisék december 2-tól december 23-ig
hétfő-kedd-szerda-csütörtök-péntek- szombat 6.00

Szentmisék

hétfő-kedd-szerda-csütörtök-péntek-szombat 17.00
vasárnap 8.30; 10.00; 18.00 (angol nyelvű)

Imaóra

Péntek	15.00 engesztelő imaóra a hazáért
	16.00-16.30 rózsafüzér
	16.30-17.00 vesperás

Folyamatos szentségimádást tartunk a templomban
9.00-tól 22.00 óráig
Az éjszakai szentségimádás 18.00 – és 22.00 óra között,
december 20-tól- január 3-ig szünetel

PLÉBÁNIÁNK RENDSZERES PROGRAMJAI

Hétfő	18.00	Felnőtt katekézis
Kedd	17.00	Elváltak és Egyedül Maradtak szentmiséje (havonta első kedden) és találkozója a Szent Kinga teremben
	18.00	Bibliakör
Szerda	14.00	Garantált házvezetés a templomban és a tornyokban (folyamatosan)
Péntek	15.00	Engesztelő imaóra a hazáért
	18.00	Szent József Férfikör (minden második héten.)
Gyóntatás Vasárnap		10.00 órai szentmise alatt, más napokon megbeszélés szerint.
Lelki beszélgetés		Egyeztetés szerint bitter.belvarosiplebania@gmail.com 30 591 2601

PESTI FŐTEMPLOM

Spirituális közösségi lap

XI. évf. 64. szám

A Belvárosi Nagyboldogasszony Főplébánia lapja

Kiadja:
a
Belvárosi Főplébánia

Felelős kiadó:
Dr. Osztie Zoltán

Szerkesztő:
Bitter Lajos

Munkatársak:

Dr. Breznay István
Csorba Gábor
Dr. Kerényi Lajos
Schall Tamás
Dr. Tempfli Imre
Zöldyné Szita Erzsébet

Korrektúra:
Faga-Nagy Mária

Szerkesztőség:

Budapest 1056 Március 15. tér 2.
bitter.belvarosiplebania@gmail.com

Megjelenik:
12 oldalon

Belvárosi Nagyboldogasszony Főplébánia

1056 Budapest Március 15. tér 2. Tel/fax: 318 3108 E-mail: belvarosiplebania@gmail.com
Irodaszolgálat: hétfő 15.30-17.30; szerda 10.00-12-00; péntek 10.00-12; 15.30 - 17.30
Irodavezető: Rochlitz Kinga